

Μάθημα: *Επιστημονική & Επαγγελματική Δεοντολογία*

**Β' Μέρος Μαθήματος:
Επαγγελματική Δεοντολογία
Διδάσκουσα: Ιωάννα Παπαβασιλείου**

2^η Θεματική Ενότητα:

Δεξιότητες Σταδιοδρομίας Επαγγελματιών ΔΤΕ

Διδακτική Ενότητα 1

- Εννοιολογικές Αποσαφηνίσεις
- Επαγγελματικό Προφίλ – Δεξιότητες Επαγγελματιών ΔΤΕ
- Διαπροσωπικές Δεξιότητες: Ανάλυση και Ανάπτυξη
 - i. Ενεργητική Ακρόαση*
 - Ii. Ενσυναίσθηση*

Διδακτική Ενότητα 2

- Σχεδιασμός και Τεχνικές Αναζήτησης Εργασίας

Διδακτική Ενότητα 3

- Βιωματικό Εργαστήριο: Ανάπτυξη Προσωπικών και Διαπροσωπικών Δεξιοτήτων Επαγγελματιών ΔΤΕ

Δραστηριότητα 1:
Need a Job?
Invent it!

Δραστηριότητα 1

Οδηγίες:

Χρόνος: 7 λεπτά

Διαβάστε το κείμενο και υπογραμμίστε:

- i. τις δεξιότητες που αναφέρονται σε αυτό
- ii. σημεία που θεωρείτε σημαντικά
- iii. σημεία που θεωρείτε ότι σχετίζονται με την παροντική ή μελλοντική σας απασχόληση στο πλαίσιο των ΔτΕ

Τι σημαίνει 'Δεξιότητα-Ικανότητα';

- Να μπορώ
- Να είμαι σε θέση
- Να είμαι ικανή-ός ...

...να φέρω εις πέρας ένα έργο

Ικανότητα & Δεξιότητα:

Αποσαφηνίσεις

- Σημαντικός βαθμός επικάλυψης των 2 εννοιών στη βιβλιογραφία, ωστόσο:
- *Ικανότητα*: γενικότερη έννοια, υπερσύνολο, στοιχεία της προσωπικότητας. Συνδέονται με κλίσεις, ταλέντα, προδιαθέσεις
- *Δεξιότητα*: επιμέρους δυνατότητα για την επιτέλεση συγκεκριμένης δραστηριότητας
- Βασικό κοινό στοιχείο των 2 εννοιών: καλλιεργούνται, αναπτύσσονται, εξελίσσονται διά βίου

Ορολογία για τις Δεξιότητες/Ικανότητες

- *Key-competences* Δεξιότητες –Κλειδιά
- *Transversal skills* Εγκάρσιες Δεξιότητες
- *Transferrable skills* Μεταβιβάσιμες Δεξιότητες
- *Career skills* Δεξιότητες Σταδιοδρομίας
- *Career Management Skills* ΔΔΣ
- *Meta-competences* Μετα-δεξιότητες
- *Horizontal skills* Οριζόντιες Δεξ.
- *21st century skills* Δεξιότητες 21^{ου} αι.
- *Employability skills* Δεξιότητες Απασχολησιμότητας
- *Personal & interpersonal skills* Προσωπικές & Διαπροσωπικές Δ.

Στρατηγικό Πλαίσιο για την Εκπαίδευση & Κατάρτιση στην Ε.Ε. έως το 2020 (ΕΕΕΕ C119/2/28-5-2009)

Στρατηγικοί Στόχοι

1. Υλοποίηση της διά βίου μάθησης & της κινητικότητας
2. Βελτίωση ποιότητας & αποτελεσματικότητας Ε/Κ
3. Προαγωγή ισοτιμίας, κοινωνικής συνοχής & ενεργού συμμετοχής στα κοινά
4. Ενίσχυση καινοτομίας, δημιουργικότητας & επιχειρηματικού πνεύματος σε όλα τα επίπεδα Ε/Κ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

Ικανότητες-κλειδιά (key competences)

Οι Ικανότητες-κλειδιά ορίζονται ως ένας πολύ-λειτουργικός συνδυασμός από γνώσεις, ικανότητες & στάσεις, απαραίτητος για κάθε άτομο, προκειμένου να επιτύχει προσωπική ανάπτυξη, ενσωμάτωση, ενεργό δράση & απασχόληση (Ε.Σ., 2007).

Ικανότητες-κλειδιά στην Ε.Ε.

Κατηγορίες:

1. Επικοινωνία στη μητρική γλώσσα
2. Επικοινωνία σε ξένες γλώσσες
3. Μαθηματική ικανότητα
4. Ψηφιακή Ικανότητα
5. Μετα-γνωστικές δεξιότητες
6. Κοινωνικές δεξιότητες & δεξιότητες του πολίτη
7. Πρωτοβουλία & Επιχειρηματικότητα
8. Πολιτιστική Συνείδηση & Έκφραση

Περιλαμβάνουν:

- ✓Γνώσεις
- ✓Δεξιότητες
- ✓Στάσεις

Συμβάλλουν σε:

- ✓Προσωπική Ανάπτυξη
- ✓Κοινωνική Ένταξη
- ✓Ένεργό δράση
- ✓Απασχολησιμότητα

Βασικά κοινά συστατικά και των 8 Κατηγοριών Ικανοτήτων-κλειδιών

- *Κριτική σκέψη*
- *Δημιουργικότητα*
- *Ανάληψη πρωτοβουλίας*
- *Επίλυση προβλημάτων*
- *Εκτίμηση του κινδύνου*
- *Λήψη απόφασης*
- *Διαχείριση συναισθημάτων*

Δεξιότητες Σταδιοδρομίας κατά Goleman 1/2

Α. Προσωπικές

- *Αυτοπεποίθηση / αυτοέλεγχος*
- *Κινητικότητα-ευελιξία-προσαρμοστικότητα*
- *Τάση προς επίτευξη*
- *Πρωτοβουλία*
- *Δημιουργικότητα - Καινοτομία*
- *Δέσμευση & Αξιοπιστία*

Δεξιότητες Σταδιοδρομίας κατά Goleman 2/2

B. Κοινωνικές

- *Ενσυναίσθηση*
- *Επιρροή*
- *Επικοινωνία*
- *Ηγεσία*
- *Διαχείριση συγκρούσεων*
- *Συνεργασία*

Το Επαγγελματικό Προφίλ των Λογο-παθολόγων (ASHA, 2016· CUPRS, 2009)

1. Απασχόληση - Αρμοδιότητες

Πλαίσιο απασχόλησης:

- ιδιωτικό, κρατικό [π.χ. νοσοκομεία, κλινικές, κέντρα αποκατάστασης, ιδ. ιατρεία, ειδικά σχολεία, φορείς αναπηρίας, ΜΚΟ]

Υπηρεσίες, αρμοδιότητες:

- αξιολόγηση -διάγνωση,
- θεραπεία,
- συμβουλευτική
- εκπαίδευση / έρευνα
- συνεργασία με άλλους ειδικούς

Παροχή υπηρεσιών σε:

- Μεγάλο εύρος ασθενών (π.χ. φύλο, ηλικία, πολιτισμική προέλευση κ.ά.) που αντιμετωπίζουν
- διαταραχές, λόγου, γλώσσας επικοινωνίας ή/και κατάποσης

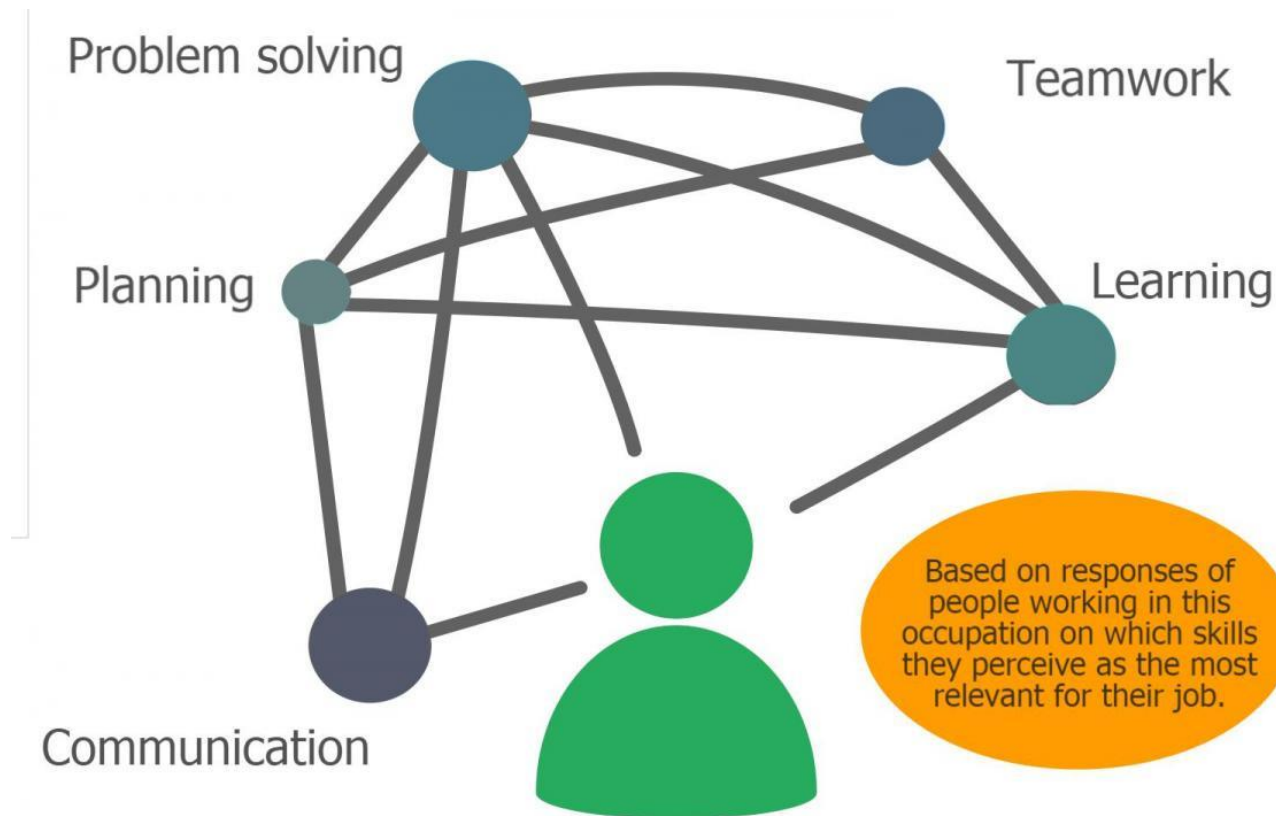
2. Χαρακτηριστικά προσωπικότητας & Στάσεις

- Ενδιαφέρον για τη διαδικασία ανθρώπινης επικοινωνίας-λόγου ή /& κατάποσης
- Διάθεση για παροχή βοήθειας στα άτομα που την χρειάζονται
- Ευαισθησία, ενσυναίσθηση, ακεραιότητα & ενδιαφέρον για τον συνάνθρωπο
- Σεβασμός ατομικότητας & διαφορετικότητας
- Ψυχική ανθεκτικότητα & ισορροπία
- Ευελιξία, προσαρμοστικότητα, υπομονή

3. Δεξιότητες

- Επικοινωνία (παρατήρηση, ακρόαση, γραπτή, προφορική επικοινωνία)
- Κριτική σκέψη: π.χ. επίλυση προβλήματος, ανάλυσης, σύνθεσης, αξιοποίησης δεδομένων
- Διαπροσωπικές: π.χ. ανάπτυξη/διατήρηση σχέσεων, συνεργασία, ενσυναίσθηση, διαπραγμάτευση
- Συγκέντρωση & διαχείριση πληροφοριών
- Ψυχοκινητικές δεξιότητες, [π.χ. χρήσης εργαλείων & οργάνων]

Οι σημαντικότερες δεξιότητες των Επαγγελματιών Υγείας (Cedefop, 2015)

From Cedefop's European skills and jobs survey

Δραστηριότητα 2

- Ακούστε προσεκτικά την ιστορία
 - Με βάση αυτά που ακούσατε σημειώστε σωστό ή λάθος για κάθε μια πρόταση
-

Video:
Effective listening skills

Ενεργητική Ακρόαση στις ΔτΕ

σημαίνει...

... ότι ένα άτομο ακούει, αποκωδικοποιεί και κατανοεί τι λέει και γιατί το λέει ο/η συνομιλητής του.

Η ενεργητική/προσεκτική/αποτελεσματική ακρόαση αποτελείται από τρία μέρη:

1. Ακοή
2. Κατανόηση
3. Μνήμη

Αντί ορισμού...

...ενεργητική ακρόαση επιτυγχάνεται όταν ο/η ακροατής/σύμβουλος καταφέρνει να ακούσει, να αποκωδικοποιήσει και να κατανοήσει:

**ΤΙ
λέγεται**

**πώς
λέγεται**

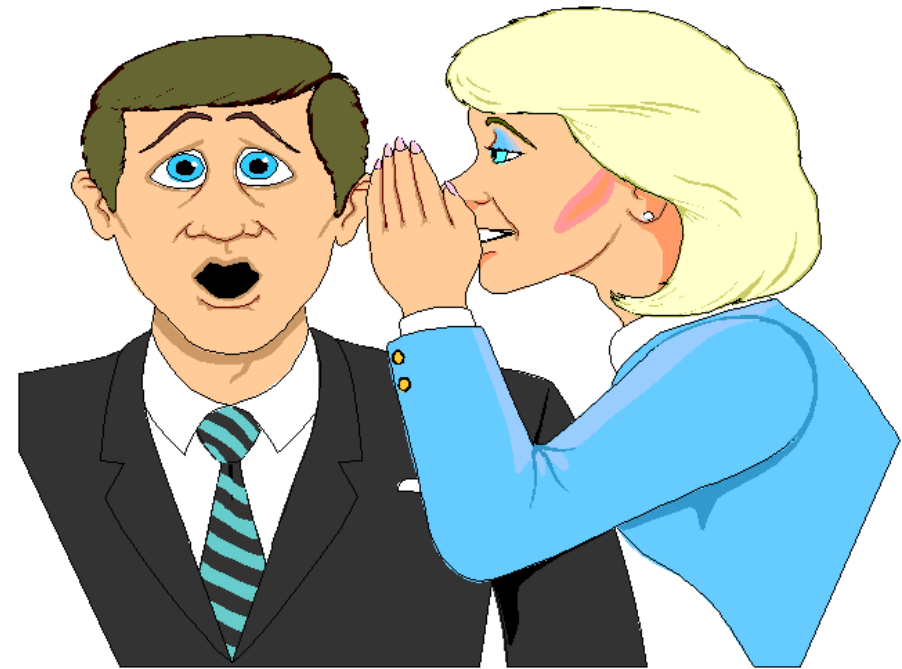
**γιατί
λέγεται**

**ΤΙ
υπονοείται
πίσω από
τις λέξεις**

**ποια
σήματα/νοήματα
δίνει η γλώσσα
του σώματος**

Τεχνικές ενεργητικής ακρόασης

- Χρήση ερωτήσεων
- Θετική ενίσχυση
- Αποσαφήνιση
- Παράφραση
- Αντανάκλαση συναισθημάτων

Χαρακτηριστικά της ενεργητικής ακρόασης

Σωστή διαχείριση της γλώσσας του σώματος
Παροχή κινήτρων στον συνομιλητή μας
Ενθάρρυνση της ροής του λόγου του
Επιβεβαίωση κατανόησης των λόγων του
Περισσότερη έμφαση στην ακρόαση και όχι στην ομιλία
Ανεπηρέαστοι σε προκαταλήψεις και μεροληψίες
Εστίαση στα λεγόμενα του συνομιλητή
Ενσυναίσθηση

Μάτια

κοιτώ προσεκτικά,
παρατηρώ τα
σωματικά μηνύματα

Μυαλό

σκέφτομαι τι έχει
ειπωθεί

Αυτιά

ακούω προσεκτικά,
όχι μόνο τις λέξεις

Στόμα

δεν μιλάω άσκοπα,
ενθαρρύνω τον
συμβουλευόμενο

Πλάτη

δεν ξαπλώνω στην
καρέκλα, κλίνω
ελαφρώς μπροστά

Καρδιά

δείχνω γνήσιο
ενδιαφέρον

Πόδια

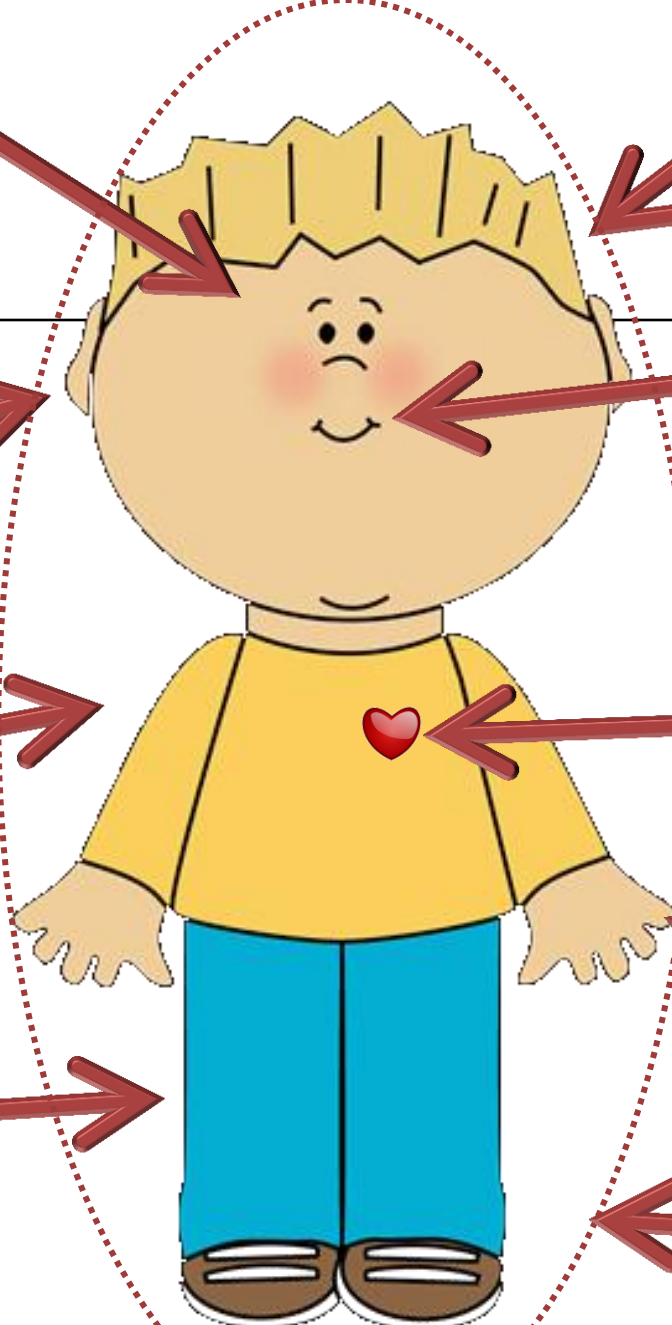
δεν τα κουνώ
συνεχώς με περιττές
κινήσεις

Χέρια

Μικρές κινήσεις

Σώμα

στραμμένο προς τον
συμβουλευόμενο

Δραστηριότητα 3

- Διαλέξτε μια κάρτα/φωτογραφία
- Σχηματίστε ζευγάρια
- Κάθε μέλος του ζευγαριού αναφέρει :
- γιατί διάλεξε την κάρτα,
- τα συναισθήματα/συνειρμούς που του προκαλεί
- Στην ολομέλεια κάθε μέλος αφηγείται όσα άκουσε από το ζευγάρι του

Συναισθήματα

- Φοβάμαι
- Ανησυχώ

- Λυπάμαι
- Ζηλεύω
- Θαυμάζω
- Θυμώνω
- Ντρέπομαι
- Χαίρομαι
- Ευγνωμονώ ...
- περήφανος....
- Απογοητεύομαι
- Εκνευρίζομαι
- Πληγώνομαι
- Μελαγχολώ
- Οργίζομαι
- βαριέμαι ...
- Ενθουσιάζομαι
- Αισθάνομαι αμήχανα...

**Video: *Empathy vs
Sympathy***

Η Ενσυναίσθηση

Η ικανότητα του να ακούει κανείς με ακρίβεια και να αισθάνεται τον κόσμο του άλλου ατόμου

Να βλέπει τον κόσμο όπως τον βλέπει ο άλλος

Να ακούει ό,τι ακούει ο άλλος

Να αισθάνεται ό,τι αισθάνεται ο άλλος

Να αποσυνδέεται από τις σκέψεις και τα συναισθήματά του, ώστε να εισέρχεται στον κόσμο ενός άλλου ανθρώπου

Σύμφωνα με τον Rogers είναι μια διαδικασία κατά την οποία «εισέρχεσαι στον ιδιωτικό χώρο του άλλου και μένεις εκεί... ζεις προσωρινά στη ζωή του άλλου» (1980)

Τι δεν είναι Ενσυναίσθηση:

- Συμπάθεια
- Καλοσύνη
- Ταύτιση
- Ψευδο-ενσυναίσθηση
- Αποφυγή της ενσυναίσθησης

Ενδεικτική Βιβλιογραφία (δεξιότητες)

- Cedefop (2010). *New Skills for New Jobs: Action Now*. Luxembourg.
- Council of University Programs in Rehabilitation Sciences (2009). "Skills & Attributes required for the study of Speech-Language Pathology". Ontario, Canada.
- *Group on New Skills for New Jobs prepared for the European Commission*.
- European Commission (2007). Key Competences for Lifelong Learning. A European Reference Framework.
- Friedman, L.T. (2013). "Need a Job? Invent it". *The New York Times*, 31-03-2013
- Παπαβασιλείου-Αλεξίου, Ι. (2006). «Δεξιότητες-Κλειδιά και Κοινωνικές Δεξιότητες στη Διά Βίου Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας». Στο Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων. *Πρακτικά Εισηγήσεων 2ου Διεθνούς Συνεδρίου*, σελ. 171-180. Αθήνα.
- Rosenberg, St., Heimler, R. & Morote, E-S. (2012). Basic employability skills. A triangular design approach. *Education and Training*, 54(1):7-20.
- Sultana, R. (2009). "Career Management Skills". Reflection Note. Peer Learning Event. Vilnius.
- Unesco (1996). *Learning: The treasure within*. Paris: Unesco.
- Van Woensel, C. (ed) (2008). *A Toolkit for the European Citizen. The implementation of Key Competences. Challenges and Opportunities*. Brussels:CIDREE

VIDEO- διευθύνσεις

- *Empathy vs sympathy*
<https://www.youtube.com/watch?v=Y9VW7wGO4vY>
- *Active listening skills*
<https://www.youtube.com/watch?v=yIjnB9zp0sw>